

[Miljøministeren.]

ministeriet og i miljøministeriet, hvor jo disse områder er spredt ud i. Vi er relativt langt fremme i vore betragtninger over det og håber, at vi i næste samling vil være klar til udspil på disse områder, som jeg anser for meget væsentlige.

Jeg vil godt sige i spørgsmålet om revisionsbestemmelsen, at der ligger ingen lidenskaber eller noget dybere i forholdet til denne lovgivning i, at vi ikke ønsker en revisionsbestemmelse, men det er vor generelle holdning til disse revisionsbestemmelseraparagraffer i vor lovgivning, at de giver os en hob af lovforslag, hvis vi ikke er klar til at revidere, om bare at forlænge lovgivningens varighed. Andet ligger der ikke i det, og jeg skal da meget gerne drøfte det, hvis man fra folketingets side ønsker en dato. Jeg ville måske være bekymret, hvis man først valgte den sene dato, som nogle af ordførerne har været inde på, men all right, en minister har jo lov at fremsætte lovforslag før den dato, der står er seneste frist, så det tror jeg såmænd nok vi skal finde ud af.

Til fru Birgitte Oxdam vil jeg sige, at jeg håber, det var en foretalelse, påstanden om, at de 10 mill. kr. er kommet på venstres initiativ. De er kommet med venstres stemmer, og det vil jeg meget gerne acceptere, men jeg vil også helt klart sige, at de er kommet på regeringens og miljøministeriets initiativ. Jeg er naturligvis glad for tilslutningen, det skal fru Birgitte Oxdam ikke høre ét eneste ondt ord om, tværtimod vil jeg gerne takke for det meget positive indlæg, fru Birgitte Oxdam havde i forholdet til hele det problem, som vi her arbejder med.

Jeg vil altså kun sige, at det har glædet mig, at disse ting er rejst. Til hr. Poul Dam vil jeg godt sige, at det er korrekt, at når man som minister beskæftiger sig med disse fredede bygninger og disse kulturperler — og det gælder såvel dem, man har med at gøre som miljøminister, som de bygninger, boligministeriet administrerer, af samme karat — er det trist, at vi ikke altid har penge nok.

Jeg er også glad for det debatoplæg, nogle af miljøministeriets medarbejdere har frembragt, og over, at det har givet den omtale og debat, som tilfældet er. Lige så vigtig

som spørgsmålet om 100 års grænsen anser jeg den debat, der er rejst om omgivelsesproblemet i forhold til fredede bygninger, for her ser vi mange forsyndelser, hvor smukke fredede bygninger totalt ødelægges ved, at man opfører noget grusomt i deres nærhed eller klos op ad dem.

Jeg synes, der lå en spændende tanke i, som en af ordførerne nævnte, en redegørelsesdebat, om det så skal være i udvalget eller i folketinget, kan vi da vende tilbage til. Jeg vil i hvert fald være klar, således at vi kan få en grundig undersøgelse af disse problemer, inden vi skrider til en ny lovgivning på dette område.

Birgitte Oxdam (V):

En miljø- og boligminister har meget at lave, så det kan være, der er et par datoer, der nu og da kan smutte. Det var ikke nogen foretalelse, når jeg sagde, de 10 mill. kr. skyldes venstres initiativ, for jeg rejste det spørgsmål i Politiken under „Kommentar“ engang her i sommer, om det ikke var muligt at give bygningsfredningsfonden disse 10 mill. kr., og så var miljøministeren så elskværdig at svare, at det ville han da gerne, hvis venstre også ville være med, men det tvivlede han på.

Nok om det. Jeg er i hvert fald glad for, at venstre og socialdemokratiet sammen har kunnet finde frem til at give fonden de 10 mill. kr., som jeg glæder mig til at se resultatet af.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af postloven.

(Lovforslag nr. 81. Fremsat 19/11 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Normann Andersen (S):

Forslaget til lov om ændring af postloven skulle være et forholdsvis enkelt lovforslag, og jeg skal da heller ikke komme med så forfærdelig mange kommentarer dertil. Det ligger jo sådan, at post- og telegrafvæsenet hidtil har været en forretning, der har kunnet hvile i sig selv, forstået på den måde, at hvis postsiden har givet underskud, er dette blevet dækket ind af televæsenets overskud. Gennem adskillige år har der som helhed endog været et overskud, der ifølge de fastsatte regler er tilfaldet statskassen.

Dette er imidlertid ikke tilfældet mere, idet postvæsenets regnskab nu udviser et underskud, der for dette finansår vil udgøre omkring 500 mill. kr., og da der i televæsenet i samme tidsrum kun har været et overskud på 300 mill. kr., er der altså ikke dækning for de sidste 200 mill. kr.

For at råde bod herpå fremsætter ministeren for offentlige arbejder derfor et lovforslag om visse portostigninger, så der igen kan komme nogenlunde balance i tingene.

Om de enkelte stigninger vil jeg nøjes med at henvise til lovforslagets tekst. Det er selvfølgelig beklageligt, når stigninger må finde sted, men det kan jo ikke undgås, at også postvæsenet bliver ramt af stigende omkostninger, når alt andet lider denne skæbne. Når dertil så kommer, at postvæsenets omsætning ikke er steget så meget som beregnet, har man forklaringen på det oparbejdede underskud.

Ser man i øvrigt på både de eksisterende og de kommende takster, synes jeg ikke, at stigningen er så overvældende, især hvis man vil drage sammenligning med priser på mange andre ting, der indgår i det daglige forbrug.

Endvidere må man erindre sig, når der er tale om postvæsenets høje udgifter, at en arbejdstidsnedsættelse har fundet sted, hvilket ikke gøres gratis, samtidig med at postvæsenets arbejdsområde er stærkt forøget i form af betydelig flere afleveringssteder, hvis antal efterhånden er kommet op på ca. 40.000 nye afleveringssteder pr. år.

I øvrigt vil jeg gerne her tilføje, at postvæsenet selv ikke har ligget på den lade side, når det drejer sig om at holde udgifterne nede trods stadig stigende arbejdsbyrde, idet der internt har været udført et virkelig effektivt stykke rationaliseringsarbejde.

Dette har imidlertid også sin begrænsning, og skal man bevare den nuværende servicegrad og tålelige arbejdsforhold for personalet, må man nok fastslå, at den yderste grænse for fortsatte besparelser på dette område vil være nået inden for meget kort tid.

Vil man — og det vil sige politikere og befolkning — bevare postvæsenet, som vi kender det i dag og under de en gang givne forudsætninger, at postvæsenet skal være en forretning, der skal hvile i sig selv, er denne portoforhøjelse nødvendig.

Jeg kan derfor på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale forslaget til vedtagelse.

Jens Jacobsen (V):

Med baggrund i de stadig stigende driftsomkostninger inden for postvæsenet foreslår den højtærede minister forhøjelser af brevportoen på mellem 11 og 43 pct., forhøjelser af tryksagsportoer på 20 til 50 pct. og af pakkeportoer med 25 til 59 pct. samt en række andre takstforhøjelser på ca. 50 pct. Det skal i alt indbringe postvæsenet 218 mill. kr. pr. år.

Herudover vil ministeren administrativt forhøje andre posttakster tilsvarende for at skaffe en indtægtsforøgelse på yderligere 56 mill. kr. pr. år.

Behovet for og fordelingen af disse forhøjelser vil venstre godt sætte nogle spørgsmålstegn ved. Det er rigtigt, som hr. Normann Andersen siger, at der løbende gennemføres rationaliseringsforanstaltninger i postvæsenet, og resultatet heraf skulle jo gerne være større produktivitet, lavere driftsomkostninger eller bedre service for postvæsenets kunder. Men tværtimod synes produktionen i form af forsendelsesantal at stagnere, driftsomkostningerne steg sidste år med 24 pct., og serviceforbedringerne består stort set i færre omdelinger og kortere åbningstider på posthusene.

Venstre vil derfor under udvalgsarbejdet gerne have opklaret, hvornår der kan forventes mere positive resultater af rationaliseringsbestrebelsene. Jeg skal for fuldstændighedens skyld tilføje, at de positive resultater ikke synes at fremgå af budgetoverslagene for de kommende 3-4 år.

Et andet problem er pakkeportoer. Takstpolitikken har tidligere været indrettet

[Jens Jacobsen.]

efter, at små pakker skulle sendes billigt med postvæsenet og større med DSB. Efter at en lang række stationer er lukket og hele banestrækninger er nedlagt, så kundernes muligheder for i det hele taget at anvende jernbaneforsendelser er blevet stærkt beskåret, er denne argumentation for de meget høje takster for lidt tungere pakker ikke længere holdbar. Også dette forhold ønsker venstre nøjere belyst. Det forhold, at postvæsenet er ved at have et faktisk monopol, bør ikke misbruges.

Et tredje emne, som venstre ønsker opklaring af, er postgirovirksomheden. Lad mig her sige, at jeg er for så vidt imponeret af, at postgirokontoret så forholdsvis fejlfrit, som det er tilfældet, gennemfører mere end $\frac{1}{2}$ mill. transaktioner i gennemsnit pr. arbejdsdag og med en daglig omsætning på over 6 mia. kr. Jeg er derimod ikke nær så imponeret af, at postvæsenet kun ser sig i stand til at få forrentet ca. 4 mia. kr. eller ca. $\frac{2}{3}$ af én dags omsætning, eller af, at den til kunderne udbetalte rente udgør 12 mill. kr. eller ca. 3 promille af dette beløb.

Hvorfor klarer postgiroen sig så i konkurrencen med de professionelle pengeinstitutter? Jo, det gør den på grund af et rimeligt højt serviceniveau, som for kunderne tilsyneladende er gratis, samtidig med at postgirokontoret jo ikke begrænses af den lovgivning om rentemarginalen, som i øvrigt hæmmer pengeinstitutterne. Her forekommer også at være et forhold, der kræver en nøjere vurdering.

Venstre mener i øvrigt, at lovforslaget også bør ses i sammenhæng med den kommende revision af avancestoploven.

Men selv om venstre er enig med ministeren i det principielle synspunkt, at post- og telegrafvæsenet bør drives som en virksomhed, der rent økonomisk kan stå på egne ben, er vi altså ikke ubetinget enige i, at dette alene kan og skal klares med de foreslåede takstforhøjelser; venstre ser også andre muligheder.

Med disse betragtninger skal jeg tilsige venstres interesserede medvirken i det kommende udvalgsarbejde.

Glensgård (FP):

Da jeg sad og hørte på den sidste ord-

fører, var jeg bange for, at jeg havde taget forkert af mit papir. Jeg kan forstå, det var hele postsystemet, vi skulle have op til debat. Den ændring af postloven med hensyn til taksterne, der nu er lagt op til fra ministeren, vil ikke umiddelbart finde tilslutning i fremskridtspartiet, ikke fordi vi ikke ønsker denne ligevægt i budgettet, men fordi vi mener, ministeren har taget forkerte ting ud. Her vil jeg gerne nævne, at vi havde hellere set, at ministeren havde set på de indirekte skatteydertilskud, der gives til dagspressen gennem postloven.

Men vi skal gerne under det kommende udvalgsarbejde se på de specielle 10 og 15 og 20 øres ting. Jeg er bare bange for, at ministeren med det lovforslag, der ligger her, ligesom har lagt op til, at det skal enten koste en krone eller to, det skal være noget, der er deleligt i hvert fald.

Gydemark (RV):

Det radikale venstre kan tilslutte sig ministerens ønske om at skabe nogenlunde balance mellem indtægter og udgifter inden for post- og telegrafvæsenet. Vi skal i udvalget se på de enkelte 10 og 20 øres frimærker, og jeg skal derfor indskrænke mig til at meddele det radikale venstres tilsagn om en både hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Burgdorf (KF):

Med efterhånden kun korte mellemrum kommer de forskellige postministre med ønske om en takstforhøjelse, og med næsten samme usvigelige sikkerhed får kunderne også en dårligere service. Ét er i hvert fald sikkert: dette forslags vedtagelse betyder igen en væsentlig fordyrelse af erhvervsvirksomhedernes omkostninger, og det er jo ikke lige det, der er brug for i disse tider.

Man begrundes forhøjelsen med det store underskud i postsektoren på grund af lønstigninger, og det er nok rigtigt. Jeg spørger ministeren: kunne man da ikke spare sig til nogle af pengene? Man kunne jo begynde med at foranledige, at disse ekstrarbejdere ved Københavns postvæsen blev fyret. De laver stadig brok i den for det egentlige postvæsen, som så bagefter skal til at rydde op, og det koster dyre overarbejdspenge at få tingene bragt i orden igen.

[Burgdorf.]

Man oplyser samtidig, at der er et stort overskud på telesektoren, og det er da udmærket, men jeg må så spørge ministeren, om det måske netop er af den grund, det virker dårligt i den landsdel, hvor jeg kommer fra, i Sønderjylland. Vi har peget på det tidligere, og det er en kendsgerning, at det har været galt længe. Vi har et eksempel for ganske nylig fra Åbenrå, hvor en brandalarm i kun 2 af 16 telefoner virkede ved opkaldet. At så brandsirenerne heller ikke virkede, kan man vist ikke give postvæsenet skylden for.

Vi er ikke særlig begejstret for dette omkostningsfordyrende forslag, men vi vil naturligvis gå realistisk ind i udvalgsarbejdet.

Poul Dam (SF):

Der ligger nogle principper bag dette her, som gør, at man må tale om lidt mere end frimærkernes forskellige pålydende. Der er jo flere, der har sagt og sagt det åbenbart med tilslutning, at postvæsenet skal drives som en forretning. Det har jeg heller ikke noget imod. Det er bare en højst mærkelig forretning, hvor man har to sæt kunder, nemlig dels dem, der sender post, dels dem, der modtager post, og dér har man i betydelig udstrækning igennem flere år skånet dem, der sender post, idet man ikke har forhøjet posttaksterne rimeligt i forhold til udgiftsstigningen og i forhold til, hvad posttaksterne er i andre lande. Til gengæld har man ofret modtagerne ved at forringe servicen ganske betydeligt. Man har desuden lavet det, der kaldes rationalisering, som jo dækker over to forskellige ting, ja, det dækker over tre. Det dækker først over dårligere service for modtagerne. Det kaldes rationalisering, når man ikke kan komme så let på postkontoret, som man kunne tidligere, når køerne bliver længere på postkontorerne og al den slags. Det er rationalisering. Modtagerne har svært ved at se, hvem der egentlig har glæde af det. Men ellers er rationalisering dels anvendelse af arbejdsbesparende maskineri og alt muligt andet, dels er det en hårdere behandling af personalet, et forsøg på at skaffe det, man kalder større produktivitet, og som i visse tilfælde er en stigende udbytning af personalet.

Og hvem er det nu til fordel for, at man har forringet servicen for modtagerne, og at man har rationaliseret på de uheldige måder, jeg nævnte? Ja, det er til fordel for postafsenderne, og de store postafsendere er som bekendt erhvervslivet. Jeg ser i ministerens fremsættelsestale, at man for at modvirke nogle af de virkninger, som en portoforhøjelse vil få, vil udvide rabatsystemerne. Det er ikke til gavn for Maren i kæret, som sender et brev en gang imellem, men det er til gavn for de store erhvervsforetagender og måske også for organisationer og sådan noget.

Man vil forhøje portoen for indbetalingskort, og jeg bemærker, at man stadig væk vil have denne forskel mellem de 90 øre for den, der skal gå hen og bruge en halv time på et postkontor for at få lov til at foretage sin indbetaling, og 70 øre for den erhvervsvirksomhed, som selv betaler beløbet, og som giver postvæsenet mindst lige så meget arbejde, for man skal jo stadig væk hen på postkontoret og betale det.

Det er altså erhvervslivet, man begunstiger hele vejen igennem her. Det er en lovgivning, som på en måde, hvad man bestemt ikke må glemme, begunstiger erhvervslivet til skade for den almindelige postmodtager. Vi ville derfor gerne, hvis ministeren ville love at vende tilbage til gamle tiders postservice, gå ind for nogle højere posttakster, navnlig dem, som erhvervslivet betaler.

Svend Erik Sørensen (KR):

Det er nu i grunden pudsigt, for jeg synes, jeg kommer lige til det modsatte resultat med hensyn til erhvervslivet. Vi synes, det er trist, at vi nu igen skal drøfte en forhøjelse af portotaksterne, særlig fordi det uvægerlig vil virke uheldigt på omkostningsniveauet i erhvervslivet, efter at mange virksomheder har lagt deres budget for 1976. Vi finder, at en forhøjelse på 30 øre for breve mellem 20 og 100 g umiddelbart virker urimeligt høj. I denne vægtklasse ligger jo en meget stor part af brevene, både private og forretningsmæssige. Vi synes også, at der er tale om urimeligt store forhøjelser på de lidt tungere pakker, f.eks. 2 kr. 60 øre for pakker mellem 1 og 5 kg; det er nu meget på én gang. Der skal altså betales så meget mere, hvis en pakke blot

[Svend Erik Sørensen.]

overskrider 1 kg med nogle få gram, og de vejer jo godt på posthusene.

Kristeligt folkeparti forstår lovforslagets nødvendighed på baggrund af det stigende underskud, men vi vil nu gerne se nærmere på detaljerne i udvalget.

Fuglsang (DKP):

Jeg kan sige med det samme, at det er ikke et af de forslag, som hører til vore livretter. Kommunerne synes rent principielt ikke om, at det offentlige går i spidsen med hensyn til prisstigninger, når man på så mange andre områder taler om tilbageholdenhed — og der er oven i købet tale om ganske betydelige prisstigninger — samtidig med at vi må konstatere, at service-niveauet inden for postvæsenet sænkes både på den ene og på den anden måde. Det gælder med hensyn til postombæringer, det gælder med hensyn til at indskrænke posthusenes betjening og åbningstider, sådan som vi har set det i løbet af de senere år. Men endelig må det vel også siges, at den nuværende situation, ikke mindst beskæftigelsesmæssigt, ikke opfordrer til at føre en stram finanspolitik, sådan som disse forhøjelser af posttaksterne godt kan være et udtryk for.

Men overhovedet med hensyn til selve forslaget og dets motiveringer siges der jo, at forhøjelserne skal bidrage til at dække de stigende omkostninger, herunder de lønstigninger, som har fundet sted i de senere måneder. Det er selvfølgelig rigtigt, at såvel lønninger som priser som helhed er steget. Vi kan bl.a. regne ud, at siden vi sidst gennemførte en takstforhøjelse i juni 1974, er prisniveauet steget med 18-19 pct., men de takstforhøjelser, der her er tale om, er betydelig højere. Fra de almindelige breve under 20 g, der dog ligger under den gennemsnitlige prisstigning, stiger taksten for breve over 20 og indtil 100 g med 25 pct. og så helt op til de store pakker, der stiger 59 pct., noget, som ikke kan undgå at påvirke det almindelige prisniveau. Men dertil kommer også, at med sådanne takstforhøjelser vil merindtægterne, så vidt jeg kan se, udgøre adskilligt mere end de 218 mill. kr. plus det, der administrativt kan gennemføres, altså i alt 274 mill. kr. Det vil for det første sige, at vi er betænkelige ved lovfor-

slaget, men dernæst, at jeg kan tilslutte mig andre ordførere, der mener, at der er adskillige ting, vi bør se på i udvalget.

Jes Schmidt (CD):

Vi kan principielt tiltræde de foreslåede forhøjelser ud fra den betragtning, at post- og telegrafvæsenet er et foretagende, som skal hvile økonomisk i sig selv. Men når dette er sagt, bør det tilføjes, at for dem, som har føling med, hvad folk, hvad forbrugerne, siger ude i landet, er det vist ingen hemmelighed, heller ikke for postvæsenet, at man siger: dyrere, men dårligere.

Da jeg var lidt yngre, fik jeg post tre gange om dagen. Da jeg blev lidt ældre, blev det til to gange om dagen, og nu er jeg altså glad for, at jeg overhovedet får post én gang om dagen.

Nu hørte jeg selvfølgelig, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde, at man gjorde alt, der var næsten tale om umenneskelige anstrengelser, for at klare arbejdet, for at klare det problem, som ligger i, at arbejdstiden er nedsat. Det er helt i orden, at den er det, men jeg tvivler alligevel om, at man ved planlægning og ved rationalisering har nået nok.

Den konservative ordfører, hr. Burgdorf, har allerede henvist til, at det af og til afgørende situationer voldte besvær med at telefonere nede i Sønderjylland. Vi havde engang et moderne telefonvæsen, og vi har også hyggelige folk ved telefonvæsenet i dag, men når vi ikke kan ringe op ved en brandalarm, så begynder det at blive lidt betænkeligt. Hvad er der i vejen her? Jo, det er simpelt dette, at postvæsenet ikke i rette tid har forsøgt at gennemføre den planlægning, som var nødvendig for at imødekomme de krav, som befolkningen havde nu til telefonvæsenet. Derfor vil denne principielle tilslutning til dette lovforslag naturligvis være ledsaget af en appel til post- og telegrafvæsenet, en ærlig appel om at prøve at finde frem til serviceformer, som befolkningen kan nyde godt af, og fremfor alt: som de bedre kan forstå end det, der sker nu.

Det er jo ikke første gang siden 1970, at vi skrider til takstforhøjelser. Nu kunne man jo stille det spørgsmål til ministeren, om det ikke var muligt at finde frem til en pristalsreguleret takstforhøjelse, så folketinget ikke skal bemøjes hver gang, det er

[Jes Schmidt.]

galt, men jeg forstår, at vanskeligheden bl.a. ligger deri — det har vi allerede hørt — at takstforhøjelserne er langt større, end pristallet i og for sig nødvendiggør.

Nana Mikkelsen (VS):

Forhøjelsen af posttaksterne kan naturligvis ikke ses isoleret. Den må ses i relation til, om servicens kvalitet forringes eller ej. Set i lyset af generaldirektør Poul Hansens udtalelser til offentligheden i den senere tid, ifølge hvilke han ønsker etaten kørt som en virksomhed, der skal hvile i sig selv økonomisk, med rationaliseringsplaner og forringelse af servicen, med færre kassetømminger, færre ombæringer og nu foreslåede forhøjelser af posttaksterne, må det være på sin plads at nævne, at der her er tale om en social service, som venstresocialisterne ikke mener bør udhules eller forringes.

Lovforslaget fastholder en bedre service i de områder af landet, hvor der er meget erhvervsliv, ligesom lovforslaget giver erhvervslivet adskillige fordele med hensyn til rabatordninger for masseforsendelser o.lign., som almindelige folk af gode grunde ikke har brug for.

Konklusionen er, at forhøjelsen af posttaksterne i første række rammer den almindelige lønmodtager hårdest, fordi den ydelse, han nu må betale mere for, samtidig forringes i kvalitet, samtidig med at postvæsenets rationaliseringsplaner vil betyde mere arbejde og forringede arbejdsvilkår for de mennesker, der arbejder inden for postvæsenet.

Ministeren for offentlige arbejder (Niels Mathiasen):

Jeg vil da ikke sige, at de forskellige udtalelser, der er faldet her i dag fra ordførernes side, kommer bag på mig. Jeg tror, der er tradition for, når man behandler takstforhøjelser her i folketinget, at der falder en lang række bemærkninger og rejses en lang række spørgsmål, som altid vil gøre det nødvendigt, at der bliver gennemført et sagligt og godt udvalgsarbejde.

Jeg vil gerne sige, at det er da heller ikke min livret. Der er da ingen minister, der synes, det er morsomt at skulle komme og foreslå takstforhøjelser, men når vi går ud

fra et bestemt princip, nemlig at det er en forretning, der skal hvile nogenlunde i sig selv, så må man på en eller anden måde skaffe pengene. Jeg synes i og for sig, at debatten her ligesom afslører lidt af den problemstilling, vi har her i folketinget, den dobbeltholdning, vi har til mange ting. Vi accepterer for så vidt, at der skal ske en reduktion af arbejdstiden. Vi accepterer også, at der sker en dyrtidsregulering med højere lønninger; som vi ser her, udgør lønudgifterne 80 pct. af budgettet, og de er på 2 år steget med 36 pct. Så siger man, at vi må passe på ikke at gøre noget for erhvervslivet — det er jo dem, der får nogle fordele her — samtidig med, at vi i andre debatter står og siger, at vi skal gøre noget for at stimulere erhvervslivet, og at vi skal passe på med omkostningsniveauet osv., at det ikke sætter noget i gang dér. Der er en række ting, som vi står i den ene debat og siger, og som så ikke holder i den anden debat. Jeg synes nok, det er væsentligt at fremhæve, hvor svært det er, også i forhold til, skal vi sige den dårligere service, som man påstår ydes. Jeg tror nu ikke, den er blevet så meget dårligere. Der er sket nogle ændringer, der er sket nogle forenklinger, som, hvis man ikke havde vedtaget dem, ville have gjort det endnu dyrere at holde postvæsenet gående på den måde, som vi har det i dag. Det skal man ligesom tage med ind i billedet og ikke bare sige, at nu er der blevet så og så meget dårligere service, for det kunne jo godt være, at nogle af de ting, der er blevet gjort, har betydet, at takstforhøjelserne ikke er så store, som de ellers ville have været. Det skal også tages med ind i billedet.

Der blev rejst nogle enkelte spørgsmål. Jeg forstod på hr. Jens Jacobsen, at vi skulle diskutere dem i udvalget først og fremmest, og jeg glæder mig til at høre venstres andre muligheder i denne forbindelse, hvor man kan sætte ind. Jeg skal ikke komme ind på det spørgsmål, der blev rejst om pressen. Nu kan man diskutere, hvor stor den indirekte pressestøtte er. Jeg ved, at fællesrepræsentationen af danske bladudgivere sætter et stort spørgsmålstegn ved, hvor meget der ligger i denne pressestøtte, og i hvert fald tror jeg, der er almindeligt flertal her i folketinget for, at det ikke lige er tidspunktet i øjeblikket at undergrave pressens stilling. Vi ved jo også, at hvis man ikke gav

[Ministeren for offentlige arbejder.]

den indirekte støtte, eller hvad man vil kalde det, som vi giver i øjeblikket, så var det jo først og fremmest de små aviser, som ville blive ramt.

Så skal jeg blot sige om hr. Burgdorfs idé med ekstrapostarbejderne, at jeg tror ikke, det er nogen god idé her lige op til jul. Det ville nok blive endnu sværere at få juleposten frem, hvis vi begyndte på dette tidspunkt at diskutere noget sådant.

Med hensyn til telefonspørgsmålet har jeg indtil flere gange i folketingets spørgetid besvaret spørgsmål om dette, og vi har alle sammen måttet erkende, at man var for sent ude med udbygningen bl. a. i Sønderjylland. Man er netop i øjeblikket ved at nå frem til, at den forbedring, som man har lagt op til, skal ske. Det har været bebudet hele tiden, at det ville ske i slutningen af dette år, og det er, efter hvad jeg har hørt, også det, der sker.

Så skal jeg såmænd kun sige til sidst med hensyn til organisationsstrukturændringen, at hvornår resultaterne vil vise sig inden for postvæsenet, tør jeg ikke sige på uge og dato, men når man — hvad der jo er praksis — har ført forhandlinger med de forskellige lønmodtagerorganisationer og de forskellige instanser inden for etaten, vil man forhåbentlig efter det store arbejde, der er gjort, nå frem til ting, der betyder, at vi stadig væk får en god service inden for det danske postvæsen.

Burgdorf (KF):

Jeg ved nu stadig væk ikke, om det var så dårligt at fyre de mennesker, som stadig væk laver brok i den, kinesere, eller hvad man nu kalder dem.

Ministeren siger: tænk nu her til jul, hvis man gjorde det. Ja men tænk hvis de strejkede nu her til jul, så ville der blive dobbelt så stor misere. Nej, ansæt nogle fornuftige folk.

Men det, jeg egentlig ville sige, var, at jeg tror nu da nok, at der er nogle mennesker, der har forstået noget forkert, hr. Poul Dam og fru Nana Mikkelsen. Det kan da ikke være erhvervslivet, der har fordel af, at portoen stiger — tværtimod. Det er dem, som skal bruge postvæsenet og sende mange forsendelser, og det bliver da dyrere, hver

gang portoen stiger, så der må være noget galt her.

Jens Jacobsen (V):

Blot for tydelighedens skyld vil jeg gerne sige, at jeg er enig med ministeren i, at vi ikke i denne sammenhæng bør inddrage avisportotaksterne. Der er jo en udvikling i gang på det område på den måde, at avisportoen forhøjes over en 4-årig periode, hvoraf der foreløbig kun er gået det første år, og jeg vil altså godt sige, at venstre afviser hr. Glensgårds idé om at inddrage dette problem i sammenhængen.

Glensgård (FP):

Den meddelelse er jeg sikker på Venstrepressens Bureau gerne vil bringe videre.

Jeg er helt enig med ministeren, når han siger, at det af og til er således, at man den ene dag står her og siger noget i en debat for næste dag at gå den modsatte vej. Det gjorde f. eks. fru Nana Mikkelsen fra venstresocialisterne, som nu sagde, at det er forfærdeligt, at vi vil sløjfe en posttømning kl. 24 om natten. Jeg vil godt se, om det ikke er den samme fru Nana Mikkelsen, der står her i morgen og siger, at det er forfærdeligt, at folk skal arbejde kl. 24 om natten, eller at folk skal arbejde lørdag, hvor vi andre har fri. Så her er jeg helt enig med ministeren. Det er en mærkværdig dobbeltmoral.

Men ellers synes jeg lige, jeg vil slå fast, at når vi tog det med posttaksterne op, så var det, fordi vi står ikke den ene dag og siger, at vi vil ikke give støtte til erhvervslivet, og så næste dag accepterer det i postloven.

Det undrer mig selvfølgelig ikke, at hr. Jens Jacobsen fra venstre siger, at de vil ikke være med til at se på denne ting. Men uanset om hr. Jens Jacobsen vil det eller ej, så kommer hr. Jens Jacobsen nu i al fald til at tage stilling til de ændringsforslag, som vil komme til postloven.

Hr. Poul Dam var inde på, at man ville give erhvervslivet en stor fordel ved disse rabatordninger. Ja men hr. Poul Dam må ikke glemme, at hvis ikke man havde disse rabatordninger i postsystemet, så brugte man bare disse udbringningsbureauer inden for de grene, hvor det kunne betale sig, og det vil altså sige inden for de større bysamfund. Hvis det er således, at vi ikke lader

[Glensgård.]

postvæsenet drive denne del som en forretning, så kvæler vi simpelt hen postvæsenet med udbringning af erhvervsting. Formentlig allerede i løbet af nogle ganske få år vil vi med det system, der kører på nuværende tidspunkt, komme ind på, at udbringningen i større bysamfund gå vil uden om postvæsenet, fordi postvæsenet i mange tilfælde er ineffektivt. Hvis vi så samtidig begynder at ødelægge denne mulighed ved at tage rabat-systemerne fra erhvervslivet, så vil vi helt fuldstændig slå bunden væk under postvæsenet. Og inden hr. Poul Dam nu siger, at det vil han godt være med til, så må jeg nævne noget, der hedder arbejdsløshed, hr. Poul Dam, hvis det er således, at man vil fjerne disse ting.

Poul Dam (SF):

Jeg tror, der er noget, man har misforstået med hensyn til forholdet mellem erhvervslivet og den øvrige del af postvæsenets kunder, og det er dette, at jeg nok har opfattet, at erhvervslivet også skal betale forhøjede portosatser, men det har imidlertid den ikke helt uinteressante fordel, at det kan betragte det som en driftsomkostning. Det er noget andet for private som må betale det hele selv.

Men det andet er jo, at de servicenedskæringer, der reelt er tale om, og som alle almindelige mennesker i dette land er hårdt ramt af, ikke har ramt erhvervslivet. Man har sørget for, at erhvervsvirksomhederne bliver betjent mindst lige så godt af postvæsenet som nogen sinde, medens alle andre, herunder de uskyldige modtagere af adskillige overflødige papirer, som de belæres med fra erhvervslivet, får det besværligere og besværligere, herunder også uforlangte ting, som ankommer på et tidspunkt, hvor man er gået hjemmefra. Så ligger der en eller anden anonym seddel om, at man skal gå hen på postkontoret, og så skal man vente til en lørdag formiddag og stå i kø i en halv time-tre kvarter for at få noget, som man opdager man hellere ville have været fri for.

Jeg er ikke så forfærdelig bange for disse udbringningsbureauer. Jeg mener, at der er så mange overvejelser om, hvordan man kan forhindre uforlangte henvendelser på bopælen, så jeg nok tror, at man kan gøre

noget ved at hindre, at folk render op ad trapperne og smider alt muligt stads ind igennem brevsprækkerne, herunder også kienesere, som jeg helst ikke vil have fyret eller fyret af.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Jeg må bare lige sige til hr. Poul Dam, at når hr. Poul Dam får en seddel om, at han kan henvende sig på posthuset, fordi der er en meddelelse til ham, så er det ikke noget tilfældigt fra erhvervslivet, der skal afleveres, så er det måske en tilsigelse fra politiet eller fra en sagfører eller noget tilsvarende pr. anbefalet post, det er ikke bare en tilfældig reklametryksag, hr. Poul Dam så modtager. Jeg modtager normalt ikke de anbefalede breve, det gør hr. Poul Dam måske.

(Kort bemærkning).

Poul Dam (SF):

Jo, jeg har i adskillige år modtaget anbefalede breve fra en frimærkehandler, der for tiden har orlov her fra tinget. Men desuden er jeg glad for, at hr. Glensgård, som ved, at man kan modtage sådanne anbefalede breve med tilsigelser og forskelligt andet i, nævnede dette, for det er jo nemlig ofte sådan, at den forringede service medfører, at mennesker får disse papirer så sent, at en række retsvirkninger indtræffer, som ellers ikke ville være indtruffet. Under normal postbesørgelse, som vi havde den tidligere, var den der de 3 dage før, således at man kunne nå at klare det uden ekstra fogedgebyr o. lign. Jeg tror, hr. Glensgård ved alt om dette emne.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Det er da fuldstændig rigtigt, hr. Poul Dam. Men hvis det er således, at man er klar over, at den ligger der, så kan man selv afgøre, om man vil tage imod den eller ej. Man kan sågar lade den gå retur. Men det, hr. Poul Dam ligesom sigter lidt til, er noget med, at man vil forringe denne service. En repræsentant for SF kan vel ikke forlange, at postvæsenet skal komme, før hr. Poul Dam går hjemmefra, formentlig ved 5-6-tiden om morgenen, eller efter at hr. Poul Dam er kommet hjem ved 3-4-tiden

[Glensgård.]

om natten. Det kan man da ikke forlange at postvæsenet skal leve med. Vi er da nødt til at lave disse rimelige nedskæringer, så vi kan skabe et rimeligt arbejdsmiljø for de mennesker, der skal være i postvæsenet.

Ministeren for offentlige arbejder (Niels Matthiassen):

Jeg vil gerne give hr. Poul Dam ret i, at vi får en del uforlangte tryksager og breve en gang imellem. Nu er vi, der er medlemmer af dette ting, måske også en gruppe her i landet, der er særlig hårdt ramt. Men jeg vil dog også sige, at en gang imellem får man også noget, man er glad for. Nu kan man have forskellig smag, men tænk, hvad vi har fået af gode bogkataloger, der også er med til at sætte noget i gang, gennem postvæsenet!

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Markedsudvalget (4/12 75):

Udtræder: Askjær Jørgensen.
Ny stedf.: Jørgen Junior.

Socialudvalget (4/12 75):

Udtræder: Kirsten Madsen.
Nyt medlem: Jørgen Junior.

Erhvervsudvalget (4/12 75):

Udtræder: Askjær Jørgensen.
Nyt medlem: Ove Jensen.

Landbrugs- og fiskeriudvalget (4/12 75):

Udtræder: Askjær Jørgensen.
Ny stedf.: Ove Jensen.

Skatte- og afgiftsudvalget (4/12 75):

Udtræder: Hölge.

Nyt medlem: Ove Jensen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 5. december, kl. 11 med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af bestemmelser om ydelser i lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Forhøjelse af ydelser) [af Hanne Reintoft m.fl.].

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Beskatning af lønindkomst erhvervet i udlandet).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om sømandsskat.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om registrering af obligationer, pantebreve og andre gældsbeviser [af Ømann m.fl.].

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift). (Godtgørelse for administration m.v.) [af Erhard Jakobsen m.fl.].

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fradrag for erhvervsdrivende for administration af merværdiafgift og kildeskat) [af Arne Bjerregaard m.fl.].

Mødet hævet kl. 15.16.